

Bilag

Folketingsudvalgets spørgsmål af 11. maj 1950 til statsministeren og statsministerens besvarelse.

Vedrørende forslag til lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v.

Spørgsmål 1: ad paragraf 2: Hvilke opgaver er det, landsrådet skal afgøre?

Svar: Det foreliggende lovforslag fastsætter efter sin karakter kun rammerne for landsrådets virksomhed, da man ikke har fundet det rigtigt på nuværende tidspunkt at lovfæste, i hvilke tilfælde landsrådet skal have den endelige afgørelse. Dette spørgsmål mener man bør bero på den kommende økonomiske, kulturelle og politiske udvikling indenfor det grønlandske samfund. Det vil således være overladt til den danske rigsdag eller til statsministeren — efter rigsdagens nærmere bestemmelse — at træffe beslutning om, i hvilke tilfælde landsrådet i fremtiden vil kunne træffe den endelige afgørelse.

På nuværende tidspunkt er det kun foreslået fastlagt i lov, at landsrådet har den endelige afgørelse i bevillingsspørgsmål vedrørende de til det grønlandske samfunds egen rådighed stillede midler, jfr. paragraf 6 i forslaget til lov om offentlige kasser.

Spørgsmål 2: ad paragraf 7:

- a) Skal love, som er vedtaget af rigsdagen, forinden de sættes i kraft på Grønland, forelægges til landsrådets betænkning?
- b) Kan denne betænkning hindre, at sådanne love sættes i kraft?

Svar: ad a. Der er i lovforslaget opstillet en sondring imellem love, der udelukkende vedrører Grønland, og love, der har særlig betydning for det grønlandske samfund. I førstnævnte tilfælde skal lovforslaget forelægges landsrådet til betænkning, forinden det forelægges rigsdagen, medens der i sidstnævnte tilfælde kun er tale om en forelæggelse for landsrådet af den vedtagne lov, forinden den sættes i kraft i Grønland.

ad b. I ingen af de to tilfælde er der tale om, at landsrådets tilslutning skulle være en betingelse for loves ikrafttræden på Grønland. Alene rigsdagens beslutning er afgørende for spørgsmål om loves ikrafttræden.

Spørgsmål 3: ad paragraf 19: Er det også nødvendigt at ansætte kæmner ved kommunerådene?

Svar: Det er ikke ved lovforslaget gjort obligatorisk, at der ved hver kommunalbestyrelse skal ansættes en kæmner, og der er intet i vejen for, at samme kæmner varetager den administrative forvaltning ved to eller flere kommunalbestyrelser. Desuden vil kæmnerens virksomhed komme til at omfatte førelsen af regnskaber bl. a. indenfor kirkevæsenet, skolevæsenet og sundhedsvæsenet samt forskellig bank- og lånefondsvirksomhed. De ovennævnte opgaver samt udvidelsen af kommunalbestyrelsernes beføjelser har i forbindelse med kommunalbestyrelsernes fremtidige budgetberegning, der kommer til at danne grundlaget for kommunernes hele økonomi, gjort det nødvendigt ved oprettelse af kæmnerstillinger at knytte saglig arbejdskraft til de folkevalgte kommunalbestyrelseres virksomhed. Det er iøvrigt tanken, at disse stillinger med tiden skal besættes med kvalificeret grønlandsk arbejdskraft.

Spørgsmål 4: ad paragraf 24, stk. 7: Kan statsministeren bestemme, hvilke sager han vil forelægge for Grønlandsudvalget?

Svar: Hovedbestemmelsen om rigsdagens Grønlandsudvalgs kompetence findes i forslagens paragraf 24, stk. 5, hvorefter alle sager, der er af almindelig betydning for Grønlands hele stilling, skal forelægges udvalget til betænkning, ligesom udvalget selv kan forlange sig forelagt oplysninger om alle spørgsmål vedrørende landets administration og om alle anliggender, der angår den grønlandske befolknings vilkår.

Jeg finder iøvrigt anledning til her at gentage min udtalelse om dette spørgsmål under lovforslagets første behandling i folketinget, hvor jeg understregede, at jeg fandt